

Informacije o Alpah, ki segajo prek državnih meja

alpMedia, nova informacijska služba Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA), je začela izdajati tedensko informativno glasilo ter postavila novo spletno stran <http://www.alpmedia.net>, ki bo vsebovala članke iz glasila. [Več na strani 1](#)

Razvojna vizija biološke raznovrstnosti za območje Alp

Svetovni sklad za varstvo narave (WWF) bo v sodelovanju s CIPRO, Mednarodnim odborom za raziskovanje Alp ter Mrežo zavarovanih območij v Alpah organiziral delavnico, kjer naj bi izdelali dolgoročno razvojno vizijo biološke raznovrstnosti za območje Alp. [Več na strani 2](#)

Predor pod Mont Blancom odprt za težke tovornjake

Montblanški predor, ki je bil po hudi prometni nesreči zaprt skorajda tri leta, so 9. marca 2002 ponovno odprli za osebna vozila. [Več na strani 2](#)

Alpska konvencija: in vendarle se premika?

20. novembra naj bi ministri za okolje sklenili, kje bo sedež stalnega sekretariata Alpske konvencije, do takrat pa naj bi izvedbene protokole Alpske konvencije ratificirala večina držav podpisnic. [Več na strani 2](#)

Informacije o Alpah, ki segajo prek državnih meja

alpMedia, nova informacijska služba Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA), je začela izdajati tedensko informativno glasilo ter postavila novo spletno stran <http://www.alpmedia.net>, ki bo vsebovala članke iz glasila. V tem trenutku stran še nima dokončne podobe.

Kmalu pa bo pripravljena tudi dokončna različica omenjene spletne strani, ki bo namenjena objavljanju informacij s celotnega alpskega prostora, občasno pa tudi z gorskih območij v drugih delih sveta. Informacije se bodo navezovala na trajnostni razvoj na področjih delovanja, kot so prebivalstvo, razvoj prostora, gospodarstvo, zrak/ podnebje, tla/ geologija, voda, okolje/ narava/ krajina, kmetijstvo, gozd, turizem/ šport, promet, energija in odpadki.

Po eni strani bodo informacije redno aktualizirane, po drugi strani pa tudi arhivirane, kar bo uporabnikom omogočilo, da bodo lahko zbrane informacije s teh področij imeli na razpolago daljše časovno obdobje ne glede na njihovo dnevno aktualnost. Vse informacije, ki so že bile objavljene, bodo na voljo na tej spletni strani, kadarkoli pa jih bo mogoče poiskati s pomočjo natančnega iskalnika.

Informacije bodo objavljene v obliki novic, dodatnih poročil o posameznih dogodkih, dokumentov, podatkov o prireditvah, seznamov publikacij in spletnih povezav. Zbrane informacije bodo v navedenih oblikah vsebovali tudi dosjeji o izbranih temah. Tako spletna stran kakor tudi glasilo bosta uporabnikom na voljo v nemškem, francoskem, italijanskem, slovenskem in občasno v angleškem jeziku.

alpMedia je projekt ciljnega obveščanja javnosti o Alpah iz zanesljivih virov, ki bo aktualno, hitro, odvijalo se bo na mednarodni ravni in obsegalo več tem.

Predhodni projekt, namenjen vzpostavitvi informacijski službe, je financiral Švicarski zvezni urad za okolje, gozd in krajino (BUWAL), sredstva za tekoče poslovanje pa je omogočil švicarski Sklad MAV. CIPRA se obema organizacijama prisrčno zahvaljuje.

Posebne povezave

Dosje: „Podnebne spremembe in Alpe“:
www.alpmedia.net/

Vsebina

Informacije o Alpah, ki segajo prek državnih meja.....[1](#)

Razvojna vizija biološke raznovrstnosti za območje Alp.....[2](#)

Predor pod Mont Blancom odprt za težke tovornjake[2](#)

Alpska konvencija: in vendarle se premika?.....[2](#)

Taksa za težki tovorni promet glede na obremenitev za vso Evropo?.....[3](#)

Novi minister in avstrijska tranzitna politika.....[3](#)

Narodni parki: dobre možnosti za biološko raznovrstnost in turizem?....[4](#)

Prireditve.....[4](#)

Razvojna vizija biološke raznovrstnosti za območje Alp

Svetovni sklad za varstvo narave (WWF) bo v sodelovanju s CIPRO, Mednarodnim odborom za raziskovanje Alp ter Mrežo zavarovanih območij v Alpah organiziral delavnico, kjer naj bi izdelali dolgoročno razvojno vizijo biološke raznovrstnosti za območje Alp.

Alpe so gorsko območje, ki ima tako zaradi svoje biološke raznovrstnosti kakor tudi zaradi svoje družbeno-gospodarske vloge pomembno vlogo na globalni ravni. Zasnova obstoječih pobud in organizacij pri obravnavanju biološke raznovrstnosti je pogosto časovno in geografsko omejena. Udeleženci delavnice bodo zato poskusili pripraviti razvojno vizijo, ki ne bo poznala nacionalnih in jezikovnih meja. Na tej podlagi bo izdelan tudi dolgoročni akcijski načrt. Delavnica (Towards a Biodiversity Vision for the Alps) bo potekala od 15. do 17. maja 2002 v francoskem mestu Gap. Udeležili se je ne bodo le strokovnjaki za področje biološke raznovrstnosti iz vseh alpskih držav, marveč tudi znanstveniki iz družbenega, gospodarskega in drugega sektorja. Doslej se je prijavilo že več kot 70 strokovnjakov iz vseh alpskih držav.

Predor pod Mont Blancom odprt za težke tovornjake

Montblanški predor, ki je bil po hudi prometni nesreči zaprt skorajda tri leta, so 9. marca 2002 ponovno odprli za osebna vozila. Francoski minister za promet Claude Gayssot je napovedal, da bo predor na današnji dan, tj. 15. marca, prav tako odprt tudi za težke tovornjake. Po mnenju številnih nevladnih organizacij je ta odločitev neodgovorna, saj kljub spremljajočim ukrepom varnost prometa težkih tovornih vozil ni zagotovljena. Poleg tega pa je ponovno odprtje predora za tovorna vozila povsem nepotrebno: vedno bolj namreč prevladuje spoznanje, da čezmejni tovorni promet sodi na železnico, za kar obstajajo kapacitete.

<http://www.alpeninitiative.ch/e/montaktuell.html>

<http://www.vcs-ate.ch/de/news/aktuelles/hotnews.htm>

© Alpen-Initiative, Altdorf (CH)

Alpska konvencija: in vendarle se premika?

20. novembra naj bi ministri za okolje sklenili, kje bo sedež stalnega sekretariata Alpske konvencije, do takrat pa naj bi izvedbene protokole Alpske konvencije ratificirala večina držav podpisnic.

7. alpska konferenca, na kateri se bodo srečali ministri alpskih držav in Evropske unije, pristojni za okolje, bo 19. in 20. novembra 2002 v italijanskem mestu Bolzano. Med drugimi temami bodo udeleženci konference morali odločiti, kje bo sedež stalnega sekretariata. Dve leti pred tem, 31. oktobra 2000, je bilo namreč na 6. alpski konferenci v švicarskem Luzernu odločeno, da bo dokončen sklep o ustanovitvi sekretariata sprejet v letu 2002. Rok za prijavo kandidature je potekel 28. februarja letos, prijavila pa so se naslednja alpska mesta: Bolzano v Italiji, Grenoble v Franciji, Innsbruck v Avstriji, Lugano v Švici in Maribor v Sloveniji.

V mednarodnem letu gora, ki ga je razglasila OZN, naj bi končno devet doslej izdelanih izvedbenih protokolov čim prej ratificirale naslednje pogodbenice Alpske konvencije: Avstrija, Francija, Italija, kneževini Lihtenštajn in Monako, Nemčija, Slovenija in Švica ter Evropska unija. Protokoli Alpske konvencije, ki so bili doslej podpisani, niso pa bili še ratificirani, zajemajo naslednja področja delovanja: prostorsko načrtovanje in trajnostni razvoj, varstvo narave in urejanje krajine, hribovsko kmetijstvo, gorski gozd, turizem, energija, varstvo tal, promet ter protokol o reševanju sporov. Resen upor proti protokolom Alpske konvencije je zaznati samo pri švicarskem gospodarstvu – ti krogi namreč trdovratno širijo „pravljico“ o pretiranem varovanju gorskih območij, ki naj bi ga spodbujala Alpska konvencija. Najprej, to je že v prvi polovici leta 2002, bi lahko protokole ratificirali Avstrija, Lihtenštajn in Nemčija. V Švici se bo s tem vprašanjem junija ukvarjal prvi od obeh parlamentarnih domov, tako da bo drugi dom to lahko opravil jeseni ali pozimi. Februarja je italijanska vlada sklenila, da bo parlamentu predložila protokole v ratifikacijo, vendar pa časovni potek samega postopka ni znan. Prav tako si bosta tudi Monako in Slovenija prizadevala, da bi ratifikacijo zaključila še v letu 2002. V Franciji pa je malo verjetno, da bi se s tem vprašanjem ukvarjali pred letošnjimi parlamentarnimi volitvami, kar pomeni, da bi utegnil ratifikacijski postopek trajati dlje časa.

Ratifikacija protokolov s strani Evropske unije bo zaradi dolgotrajne procedure trajala zelo dolgo. Pogoji za to bi lahko bil ponovna večja vključenost Evropske unije v alpski proces. Če se to ne bo zgodilo, bodo države Evropske unije Alpsko konvencijo vedno težje uporabljale za uveljavljanje skupne politike trajnostnega razvoja v Alpah.

Več o tem najdete na spletnem naslovu <http://slovenski.cipra.org...>

Taksa za težki tovorni promet glede na obremenitev za vso Evropo?

Na podlagi poročila Švicarskega zveznega urada za razvoj prostora (ARE) je taksa, ki je bila uvedena na začetku leta 2001, že bistveno prispevala k zmanjšanju rasti števila tovornih vozil na avtocestah. Potem ko je tovorni promet v letih od 1997 in 2000 stalno naraščal, so se v prvih sedmih mesecih leta 2001 številke zmanjšale za 8 %. Cestnine v Švici znašajo od 0,24 do 0,33 evra (0,36 in 0,50 CHF) na kilometer, odvisno od obremenitve in emisijskega razreda. Taksa za težki tovorni promet glede na obremenitev je tudi državni blagajni prinesla več, kot je bilo najprej pričakovati.

Nemška zvezna vlada je 15. avgusta 2001 sprejela sklep o uvedbi cestnine za določene odseke na avtocestah (prispevek za uporabo cest) od leta 2003 naprej za vsa tovorna vozila, katerih najvišja dovoljena teža presega 12 ton. Ta se odmeri na podlagi števila prevoženih kilometrov, osne obremenitve in pripadnosti vozila določenemu emisijskemu razredu. Odvisno od teže in razreda škodljivih snovi bo tovorno vozilo plačalo od 0,10 do 0,17 evrov na kilometer avtoceste, kar pomeni 10- do 17-krat več kot doslej z letno vinjeto.

Kot pravi prometni minister Reichhold, naj bi tudi v Avstriji od srede leta 2003 uvedli cestnino za tovorna vozila, naj bi znašala vsaj 0,22 evrov na prevoženi kilometer – večje je tovorno vozilo, višji je prispevek. Simulacija, ki jo je opravil Inštitut za raziskovanje gospodarstva (WIFO), je pokazala, da se bo zaradi cestnine za tovorna vozila družbeni bruto proizvod povišal za 0,15 %, ustvarjenih naj bi bilo okrog 5.700 delovnih mest, število brezposelnih bi se zmanjšalo za 0,2 %, medtem ko bi se cene povišale le za 0,2 %. Kot je pokazala simulacija omenjenega inštituta, naj bi cestnina za tovorna vozila še posebej ugodno učinkovala na gradbeništvo. Razen tega bi to okrepilo konkurenčni položaj železnice.

Tudi v Italiji zahtevajo okoljske organizacije, npr. Lega ambiente in CIPRA-Italija, v peticiji vladi uvedbo posebne takse za težka tovorna vozila, spodbujanje prometa po železnici, izvajanje ukrepov za ohranjanje čistosti zraka in spodbujanje uporabe javnih prevoznih sredstev.

Odločilno je vsekakor tudi dejstvo, ali bodo prihodki iz take postavke uporabljeni samo za cestno infrastrukturo ali pa bo s temi sredstvi financiran tudi javni promet, kot se je to zgodilo v Švici.

Novi minister in avstrijska tranzitna politika

Novi avstrijski minister za infrastrukturo Mathias Reichhold je glede zgornje meje ekoloških točk odstopil od obljubljenega, potem ko je ob obisku na Tirolskem že izjavil, da je cilj pogajanj z Evropsko unijo določitev zgornje meje ekoloških točk.

Komisija EU želi sicer pogodbo o tranzitu prek Avstrije podaljšati po letu 2003, ne pa tudi dosedanje zgornje meje števila tranzitnih voženj tovornih vozil, ki znaša 1,61 mil. (tako imenovano 108-odstotno klavzulo).

A brez zgornje meje ni mogoče doseči cilja pogodbe o tranzitu, tj. „stalnega in okolju primerne“ zmanjševanja obremenitev okolja, ki jih povzroča tranzitni promet tovornih vozil prek avstrijskega ozemlja.

Na podlagi nove ureditve tranzita, o kateri se bo treba dogovoriti z Evropsko unijo, bo po Reichholdovem mnenju možno doseči stalno izboljšanje položaja tranzitnega prometa v vseh občutljivih regijah recimo z višjimi cestninami in prelivanjem subvencijskih sredstev za pospeševanje prevoza po železnici.

Povezava

- Sporočilo za medije ARE: www.raumentwicklung.admin.ch/medien_2001/medien_061101_d.html
- www.lsva-europe.org
- Taksa za težka tovorna vozila v Italiji: <http://www.legambiente.org/Notizie/PetizioneCosti.htm>

Ekološke točke:

Skupno število tranzitnih voženj skozi Avstrijo iz leta 1991 pomnožimo s povprečno vrednostjo izpusta škodljivih snovi na tovornjak. Tako dobimo skupno število ekoloških točk, od katerih vsaki državi članici EU pripada določen del kontingenta, ki ga obračuna s svojimi špediterji. Število porabljenih točk na vožnjo je odvisno od izpusta škodljivih snovi, zmanjšati pa bi ga bilo mogoče npr. s prehodom na čisteje motorje. Korak za korakom naj bi vsako leto na podlagi predpisanega programa zmanjšali število izdanih ekoloških točk. V letu 2004 skupno število tranzitnih voženj ne bi smelo preseči števila iz izhodiščnega leta 1991. Prav tako pa naj bi dosegli obljubljeno 60-odstotno zmanjšanje škodljivih snovi....

Narodni parki: dobre možnosti za biološko raznovrstnost in turizem

Eden najpomembnejših ciljev narodnega parka je ohranjanje biološke raznovrstnosti tudi prek podpore hribovskega kmetijstva. Prav tako postaja vedno tudi večji pomen narodnih parkov za razvoj turizma.

Narodni parki so že pravi turistični trend. V Avstriji je bilo leta 2000 na območjih, kjer so narodni parki, doseženih 6 % vseh nočitev, kar pomeni 6,4 mln. nočitev. Število obiskovalcev narodnih parkov se je v tej državi v nasprotju s splošnim povpraševanjem v poletnih mesecih v zadnjih letih vidno povečalo in to zaradi posebnih turističnih objektov in programov, ki posvečajo posebno skrb obiskovalcem. Število obiskovalcev narodnih parkov se poleti giblje med 400.000 in 450.000, od katerih marsikdo sploh ne bi prišel, če tu ne bi bilo narodnega parka. Primarni promet je bil lansko poletje ocenjen med 18,82 in 24,71 milijoni evrov, ustvarjena vrednost v turističnem sektorju pa med 14,17 in 19,26 milijoni evrov. Te številke so razvidne tudi iz raziskave, ki jo je Inštitut za načrtovanje turističnega prostora (ITR) po naročilu avstrijskega gospodarskega ministrstva (<http://www.bmwa.gv.at/presse/321a.htm>) opravil na temo "Narodni parki in turizem v Avstriji v letu 2001".

Turistično gospodarstvo na območjih z narodnimi parki je s tem dobilo nadpovprečno ugodne razvojne perspektive in možnosti – zlasti pa zato, ker je njihovo največje bogastvo neokrnjeno okolje in krajina.

Novi narodni park v Avstriji

Parlament avstrijske zvezne dežele Štajerske je soglasno prižgal zeleno luč za ustanovitev Narodnega parka Gesäuse. Krovno okoljsko združenje Avstrije (*Umweltdachverband Österreich*) sedaj zahteva, da bi narodni park ustanovili še letos. Cilj je namreč vzpostavitev narodnega parka, katerega status priznava na mednarodni ravni Svetovna zveza za ohranitev narave (IUCN). Za območje Gesäuse se v prihodnje tako odpirajo nove razvojne možnosti na področjih naravnega turizma in osveščanja obiskovalcev ter sonaravnega kmetijstva in gozdarstva.

<http://www.nationalpark.co.at/>

© Društvo Nationalpark Gesäuse, Gstatterboden (A)

Prireditve

Svetovna konferenca o trajnostnem razvoju (Rio + 10)

26. avgust – 4. september 2002, Johannesburg, Južnoafriška republika, informacije:

<http://www.johannesburgsummit.org/>

Svetovna konferenca o gorah

28. oktober – 1. november 2002, Biškek, Kirgizistan, informacije: andrewvf@mail.ru

Mednarodna strokovna konferenca: **Alpski proces: model trajnostnega razvoja za druga gorska območja?**

26. – 29. junij 2002, Berchtesgaden, Nemčija, informacije: CIPRA-Nemčija, www.cipra.de, (info@cipra.de)

Letna strokovna konferenca CIPRE 2002: **Vloga nevladnih organizacij v gorskih območjih**

12. -14. september 2002, Lihtenštajn, informacije: CIPRA-Lihtenštajn (lgu@lgu.li)

III. evropski kongres o gorah: **Naše gore – spodbuda za prihodnji razvoj podeželskega prostora v Evropi**

Inverness (Škotska), 16.-18. maj 2002, informacije: Euromontana, <http://www.euromontana.org/>